

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Magyarországon külföldön is.

Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban lebet B.-Gyarmaton.

Előzetes pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilatkozatra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetési díja: három hasábol per sor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beutaltatnál 30 kr.

Nyitár számold ad: 20 kr.

Folytassuk tehát a ránk kényszerített harczt.

A „Losoncz és Vidéke” június 8-iki számában húsong a vármegyei reputációja miatt, mintha azt a losonczpártiak a máj. 30-iki közgyűlésen nem iparkodtak volna tölföl telhetőség kisebbíteni. És hát ne vetették volna fel ők az ádáz székhelybontó-kérdést, akkor nem lett volna visszahatás; nem lett volna zaj és szenvedélyes küzdelem. Mindez csak a legtermészetesebb folyománya a székhely-kérdésnek.

Említett losonczzi lap szeretné még folytatni a „Nógrádi Lapok” cikkei tenni felelőssé állalános mindenért, tehát a május 30-iki közgyűlés viharosságáért is; ez azonban nem egyéb alaptalan állításnál, valaminthogy neveléses ráfogás az is, mintha „azon cikkeket írók szeretnék ma már nem nyilvánítottaknak tekinteni.”

Honnan következteti ezt t. losonczzi úr? csak nem talán abból, mert a közgyűlést megelőzőleg 2—3 héttel már conciliánsabb modorban írtattunk, mint kezdetben.

Am ennek igen egyszerű oka volt. Midőn ugyanis számos oldalról és hírneves férfiak közreműködésével a kérdés már megvilágítva, egészen tisztába lőn hozva, s midőn ilykép remélhetők, hogy nemcsak a vármegyei többsége, de sőt a losonczpártiak is, ha igazság honol kebleikben, meggyőződhetnek arról, hogy a jog és igazság a b.-gyarmati párt részén áll: hogy a losoncziai aspirációja a vármegyére vesztelző; — miért ne kínáltuk volna meg ekkor mi, az erősebbek, valamint a közgyűlés után is, őket a nagyvágástól elragadtott testvéreket a békéjossal?

De hát ez, mint két hét óta is tapasztaljuk, hasztalan történet; az improditiv, ádáz küzdelmet ők, a közgyűlés óta megjelent hírlapi nyilatkozataikkal költélve, folytatni kívánják. Nagy felelősség vár ezért rájuk.

És önámításnál nem egyéb, ha azt hiszik, hogy a május 30-iki közgyűlésen a székhely-védők szenvedélyes, helyesebben mondva erőlyes fellépése csupán a mi gyanúsító, átkozódó (!) gyűlölettel szító s Isten tudja még mi mindennek el nem keresztelt cikkeink eredménye. Valóban míg egyrésztől meg nem érdemelt túlságos nagy horderőt tulajdonít losonczzi úr a mi cikkeinknek, másrészt nem szép és nem illik, hogy oly férfiakról, mint Szontagh Pál és a közgyűlésen jelenvolt 180 elvtárs, köztük számos magas állású s országos nevű egyén, a meggyőződést, az önálló gondolkodást megtagadja, erősítgetvén, mintha őket csupán lapunk cikkei lelkesítették volna fel e harcban.

Legyen meggyőződve a t. ellenpárt, oly férfiak, hogy csak néhányat említünk, mint Szontagh Pál, az ősz Dessewffy Ottó, Berczelly Jenő, Kaszay Zsigmond, Muzsaly Sándor, gr. Pejacevich és gr. Berchtold Arthur, a Fáyak, Prónayak, Scitovszky, Tihanyi, Laszkáry, Sréter, Mocsáry, a Szentiványiak, Nagy Iván, a Kaeskovichok, b. Buttlerek, Pajor István, b. Andreánszky, Huszár, b. Jesszenszky; a primás bibornok éres ő enimentiaja s a vicei püspök ő excejának megyénkbeli papjai, s uradalmi tisztjei; valamint a seniorális gróf Zichy, továbbá a gr. Forgách s a gr. Károlyi családok uradalmi tisztjei, mint megyehizottsági tagok csupán komoly huzafias öntudatuk s kötelességérzetük tudatában siettek részt a fővárosból, részt a megye minden vidékéről a május 30-iki közgyűlésre, hogy a veszélyben forgó s általuk szeretett Nógrád vármegye székhelyét megvédezzék, s ezáltal a belbékét is helyre állítani

segítsék. De biztos tudomásunk van arról is, hogy Szécsény nagy fia Haynald Lajos bibornok éres ő emtia szintén B.-Gyarmattal tart.

S az említett férfiak, családok s főpapok, valamint a párt összes tagjainak komoly gondolkozása és kötelességérzete nem lévén efemer, következik ebből, hogy a most tömörült oly tekintélyes székhelyvédő párt továbbra is mindenkor helyt fog állani; sőt bizton reméljük, hogy növekedni fog; a losoncziai békétlen erőlködése tehát valójában nem egyéb czéltalan harcznál.

Ezen harcztuk egynemely rugóit több ízben ismertettük már, most azonban még el kell mondanunk, amit a losoncziai egyik korifeusától magától hallottunk a közgyűlés előestéjén, miszerint jól tudják azt ők is, hogy föllépésükkel célt nem érhetnek; de ők számítanak az államotásra, s az annak folytán bekövetkező új megyei kikerekítésekre, s azért moznak már most jó eleve, hogy tudjon rólok a kormány és az ország, s aztán annak idején valahogy mégis hozzájuthassanak valamelyes külön megyei székhelyhez.

Erre nézve a higgadt ész, a testvéri szeretet vajjon nem azt sugallhatja volna-e nekik inkább, hogy türelemmel várják be legalább azon időt, midőn az államotás valóban napirendre kerül, s ennek kapcsán a kormány ki mondja szükségét a megyék új kikerekítésének, megállapítván egyszersmind azon főbb elveket is, amelyek szerint a megyéket az eddigieknél állag nagyobb vagy kisebb területtel kívánja ellátni, mert az utóbbi esetben lehetséges, hogy valamely Losoncz vármegye talán alkottathat; mert képzelné is abszurdum, hogy a Losoncztól több mint 70 kilométerre fekvő Nógrád várától venné nevét az újonnan kikerekített vármegye. Előbb azonban, és ugy lehet 5—6 éven át, hasztalan agitációkra vesztetgetni el a közöroket, ezt mi ismételve is vétekné, politikai bűnnek vagyunk kénytelen nyilvánítni.

A forrás megnevezése nélkül következőket idézi még fellépésük védelméül a „Losoncz és Vidéke”: „Oly városoknak, hol sok ember java fonódik össze, természetes jussa előrehaladni, fejlődni és gyarapodni. A magyar városok fejlődése ma általános érzett törekvés, mely ha még eddigelé szórványosan jelentkezett is, bekövetkezik nemsokára az idő, midőn mind általánosabb lesz. A gyáripár és kereskedés, a pénz és áruforgalom, a közlekedési eszközök és vállalkozási szellem alkotja és neveli a városokat, és virágzásuk teremti a nemzeti kultúrát s terjeszti a magyar nyelvet. Igaz, hogy nem a hivatalok teszik a várost: a hivatalok csak hozzájárulnak az emelkedéshez, de azt nem biztosítják. A mely város formái középpont, megyeház nélkül is boldogulni fog és felvirulni, de ezzel hamarabb és jobban. A nemzetnek érdeke az, hogy a nagyobb városok mielőtt inkább gyarapodjanak, végezzék a nemzeti munkát, fejlesztsek a köznevelődést.”

A „Budapesti Hírlap”-ból átvett ezen szép mondások legnagyobb részét igazságot is tartalmaznak; noha írójuk sem fogná — kétségkívül tagadni, hogy az éremnek van másik oldala is, s hogy a legnagyobb igazságtalanság lenne például valamely törekvő várost, néhány ambiciózus egyén külön érdeke kielégítése végett egy szintén törekvő s nemzeti missiója folytonos sikeres teljesítésének kézzelfogható bizonyítékait nyújtó más várossal szemben előnyösíteni, kárával gyarapítani.

Az idézett mondások nagyrészt Balassa-Gyarmat egy ugy vonatkozathatja magára, mint Losoncz, mely utóbbi város amannál kisebb.

B.-Gyarmatnak van két nyomdaja, Losoncznak csak egy; van két chassinója (egyik e né-

ven, másik polgári olvasó kör nevezet alatt,) — Losoncznak ily társadalmi művelő intézete csak egy; a kereskedelmi forgalmat jellemzőleg van B.-Gyarmaton három virágzó pénzintézet, Losonczon csak kettő; kereskedői üzlet valóban több és nagyobb is, mint Losonczé. B.-Gyarmat népe, polgárai teljesen megmagyarosodtak, amit nem vitatunk el Losoncztól sem; s így folytathatók ezt tovább.

Vajjon tehát midőn Losoncz azzal kérkedik, hogy Balassa-Gyarmat irányában kultura és minden tekintetben fennsőbbiséggel bír, vajjon mondható-e ez önámításul egyénnek; s midőn mindezt világga kikürtöli, vajjon nem evidens-e a czélzat, hogy csak tévhitet akar támasztani az ismeretlenek előtt.

Vasúti voltát illetőleg is, mint azt már szintén több ízben érintettük, semmi különös előnye nincs Losoncznak B.-Gyarmat felett a vármegyei gyors és jó közigazgatás szempontjából; mert igaz ugyan, hogy B.-Gyarmatnak hármiként törjenek is ez ellen a mi őszinte jó barátaink (!) még csak lesz vasutja, Losonczot pedig a megye széléről már érinti, (csakis érinti!) a b.-pest-halvan-ruttkai nagyvonal; ánde, miként Szontagh Pál és 180 társának a törvényhatóság által elfogadott határozati indítványában megczafolhatatlanul ki van mutatva: B.-Gyarmatot a vármegye minden közigazgatási járásával legnagyobb részét teljesen kiegészített kitűnő utak, s táviradók kötik össze és pedig akkép, hogy B.-Gyarmat, ha a térképet tekintjük, ugy tűnik fel, mint egy félkör tengelypontja, melyből a földör irányában mindenhová egyenlő sugarak vezetnek.

Ugyancsak a térkép igazolja azt is, hogy Losoncz helyzete e tekintetben mennyivel hátrányosabb a Balassa-Gyarmaténál.

Érdekes dolog, hogy Szontagh Pál úr ő magyemlétségünk említett indítványáról, miután annak államfértői ész és igazsággal egybeállított adatait csakis bírálgatni lehetne, de megczafolni lehetetlen, jónak látja az ellenpárt organuma egyszerűen csak annyit mondani, hogy ez indítvány meritumáról való véleményét elhallgatja; mert áldatlan vitát nem akar előidézni! szép, szép; de hát ha ezerszer tagadja is Losoncz úr: az áldatlan vitát mégis csak a losonczzi székhelybontó párt fellépése idézte elő; mert talán még azon párt is kénytelen beismerni, hogy erős védelem nélkül egy hatszázados s a jó közigazgatás minden követelményének ma is teljesen megfelelő székhelyi jogot Losoncznak kiszolgáltatni nem fog a megtámadott párt.

Az áldatlan, keserű vitáknak tehát eo ipso meg kellett indulniok. Ennek ellenkezőjét föltetni, ellenkezőjét válni (hypokrisis nélkül) nem is lehetett!

A Szontagh-féle indítvány s most már vármegyei határozatra vonatkozólag azon reményben élnek t. ellenfelek, hogy hát hiszen, ha annak lényegét, tartalmát megdönteni nem képesek is, magát a határozatot rákoltott, de a közgyűlés előtt nyomban megczafolt formába hiba miatt majd megsemmisítetik a belügyminiszter úr ő nmlga által. A vármegyei országos közvélemény megnyerése végett közölték is lapjukban, egész terjedő azon felebbe zést, melyet dr. Pulszky Ágost és társai a határozat ellen; belügyminiszter úr ő excejához intéztek.

Bármely körmönfont rabulista prókátorhoz méltó volna ezen operátum, melynek meritumához nem szölok én sem, remélve, hogy mások fogják azt kellő értékére leszállítani. Klasszikus mindenesetre és formai tekintetben — eddigelé páratlannak mondható, hogy a felebbezés

beadására „szóbeli megbízás alapján” vállalkoztak az illető urak, s hogy „alatt melkelték a végrehajtó bizottság névjegyzékét is!”

Am, vegyük a rosszabb esetet, (moha mi azt váltig készségre vonjuk,) ha a főkörmányszék helytelen információk folytán megsemmisítene a kérdések határozatát, azért még korán se hügyjék a L. losonczpártiak, hogy egy más alkalommal ők nyíltan többségre tehesse nek szert. A székhelyvédő párt ugyanis ott lesz szintén mindenkor a résen, s valamint eddig, úgy ezután is a rá erőszakolt harezot bátran s bizalommal fogja megküzdeni. De újból és újból inkább ajánljuk az ellenpártnak a magabiztosságot, a testvériséget, hogy annak szellemétől áthatva s az alkotmány által biztosított jogegyenlőség alapján, a renddel párosult szabadságot is valósággal élvezhessék.

Ez az én átkom!

Beményi Károly.

Pro aris et focis.

A „Losoncz és Vidéke” közli legutóbbi számában a május 30-iki vármegyei közgyűlésen a székhely kérdésében hozott határozat ellen a losonci kisebbség által a belügyminiszterhez felterjesztett feljegyzési kérvény szövegét, melyben kéri ama határozatot, a felsorolt s a gyűlésben is előadott, de a többség által igazolatlanul talált formahibák miatt megsemmisíteni; hivatkozván arra is, hogy az „ennek következtében” a teremtől kivonult kisebbség talán többséget is képezhetett volna. — No, a mi már ezt illeti, ezen hipotézis ama közgyűlés és ezt megelőző állandó választmányi ülés folyamán pragmatizált meglevén cáfolva, ez a csakis kísérletképpen feltételezett lehetőség teljesen kizárva van. Marad tehát a losonczizmusnak a határozat ellen felhozható egyetlen érve az állított, de jogilag nem konstataható formahibák, és emez állítások formahibái azon archimedési pont, melyre támaszkodva a losonczpárti hazafiak a minisztert arra kéri, hogy semmisítse meg a többség által törvényesen hozott határozatot; ebben a kérelemben pedig befoglaltatik az, hogy: semmisítse meg Nógrád vármegyének a tényleges székhelyhez 600 év folyamán át minden kétségen kívül fennálló jogát; semmisítse meg B-Gyarmat nyolczeszményi, tehát absolute legnépesebb székfővárosának jövőjét és polgárait anyagi existenciáját; semmisítse meg a magyar nemzetiség ápolása és továbbfejlesztése érdekében műhatatlanul szükséges jellegű és tekintélyű; semmisítse meg az ország egy nevezetesebb vidéki központjának kulturái, kereskedelmi, ipari, közigazgatási létfontosságát; adják át a pusztulásnak ritka díszszel fölépített, a közigazgatást és törvénykezést magában egyesítő, fényes megyeházat, egyúttal semmisítse meg és rombolja le az „azóta” a mi századok folyamán növekedve és gyarapodva az annyi viszontagsággal küzdött hazai sivatagjait közt egyik áldados oázisá képződött, s az államnak anyagi tekintetben is nem jelentéktelen erőforrásává lőn, — rombolja le mindezt a belügyminiszter, meg persze a parlament is, csupán azért, mert a vármegye egyik végpontján fekvő Losoncznak úgy tetszik, és mert ő akkép „szánál” ki, hogy neki az hasznára lesz, ha Gyarmat elpusztul! De hat hol van itt először is az etikai alap? ... Vagy az nem is szükséges a losonci testvérek felfogása szerint? ... Hol van a keresztényi, hol az ezzel általában azonos felebaráti szeretet szempontja? ... Mert, hogy egyéb reális szempontokból haszon az államra és emberiségre, de sőt magára Losoncz városra sem háramlanék, ez már a fölélegbe lépén bizonyítva, ismétlés itt nem szükséges.

Azonban én nem akarom bezárni e sorokat a fentebbi sáv és áldástalan képpel, és nem tudok lemondani a reményről, hogy a két pártnak élén álló vezetők bölcsesége és hazafisága végre is megfogja találni a kölcsönös békéhez vezető utat, melynek alapja nem lehet egyéb mint az, hogy Losoncz hagyjon fel jogszulatlan támadásával, és fejtsse ki anyagi szellemi erőit legjobb tehetsége szerint saját kebelében, mert mi bizony elvagyunk határozva: nem kívánunk ugyan a másót, de nem is engedni senkinek zsákmányul ősi palladiumunkat.

Pajor István.

A felelőzés.

Hagyományos ősi rossz szokása a magyaroknak, hogy ha egy igazolt választás, vagy szavazás mellett kisebbségben marad, — az aktus ellen óvással, orvoslással és felelőzéssel él. Ez a kisebbség megszokott terrorizálása!

Az ilyen óvások és felelőzések aztán telve vannak érdekes frázisokkal, a csúrszt csavarást illetőleg pedig oly paragrafusokkal, melyek egyáltalában nem tartoznak a dologhoz. Az így becsúszkolt paragrafusokra el lehet mondani, hogy: „ignotus fallit, notis est derisui.”

Ilyen a losonci felelőzés is, mely a május 30-iki törvényhatósági közgyűlésnek a székhely ügyben hozott határozata ellen adott be.

A nm. belügyminiszterhez intézett, — s a vármegye alispánjához beadott és a L. V.-ben egész terjedelmében közölt felelőzés a következő:

Nagyfőudvari Miniszter Úr!

Köszönettel Ünnel!

Nógrád vármegye 1890. május hó 30-iki napján tartott rendes társas közgyűlése a vármegye székhelyének B-Gyarmatra való meghagyását tekintetben beadott indítványt folytán hozott, törvényellenes alapon beiktatott határozata ellen, a végrehajtó

bizottság határozata folytán annak összetagjai nevében; továbbá az idő rövidsége folytán az alkirálat lehetetlen lévén, szóbeli megbízás alapján Fülöpky Ágoston, Madách Aladár, Székely István, Balás László, Göttinger János, Ármundus János, Szerényi János, Székely Béla, Székely József, Székely János, Székely Andor, Hoffmann Ignác, Dr. Rozner Károly, Baross Árpád, Deszák Sándor, Fábian Gyula nevében is (mellékelve) a L. V. végrehajtó bizottság névjegyzékét (is), tiszteltelt alkirálatot a törvény határidőn belül benyújtottam vagyonk felelősségével.

Mindenekelőtt kiemelnék, hogy a kérdéses határozat alapját képező indítvány tárgyatlanul törvénybe ütközött tartalmán, óránságot bejelentettük s a közösműre való kiáltó elemzését is igazolt a tartalom tekintetében elfeleltetvén által sem kifogásolt, de nem is kifogásolható bizonyító okairaként s deryaban a közgyűlés jegyzőkönyvébe csatoltattuk.

Hogy törvénybe ütközött-e az indítvány tárgyatlan az 1886. évi XXI. t. cz. 46. §-ának karnadk bekezdése és az ezen rendelkezést megvárakozó szabályrendelet 3. §-ának előírása után köztételen; mert ezekből világos, hogy csak azon tárgyak tölthetők napirendre, melyek a legalább 8 nappal előbb közölt tárgyszorokban felvételre vannak.

Ilyarmé indítvány természetéig haza magával, hogy az jóval előbb társad napirendre s a kitért tartalmú tárgyszorot legalább 8 nappal előbb a bizottság összes tagjainak beérkeztetendő. Meglepéssel csak lehet székhelyt sem a helyszíni, sem a társas, de nem azon kérdés döntendő el, hogy a megbeszélésről többesé miként nyilatkozik a székhelyi körökben és ennek eldöntésére valamennyi megyebizottsági tag szabályszerűen meghívandó.

De tovább megkér: magának a kérdésnek ily elttelében való felvetése velünk szemben, kik hónapok óta meggyőzték, azt az országos lapokban is hirdették ezen mozgalom megindítását, kik nyíltan felhívták a megyebizottság összes tagjait, hogy a kérdésben állást foglaljanak, kijelentve, hogy a megyebizottság Losoncra való áthelyezését tárgyszorú indítványt legalább 14 nappal előbb beadják, az eljárás feltétlenül elttelendő. — Saját gyengeségük tudatában azért vették fel az indítványt ily abszurd és soha nem hallott alakban akkor, mielőtt még az áthelyezési indítvány beadatott azért, mert a központon és akkor közel lakó megyebizottsági tagok becsúszása mellett reméltek csupán a távolabbi vidéki többesé képező megyebizottsági tagok ellenében ily határozatot keresztel erőszakkal.

És tették ezt ily formateremtésű kézzel, mellékelve az 1886. évi XXI. t. cz. 46. §-ának utolsó előtti bekezdése ellenére a közösműre való kiáltást is, hogy amennyiben tervek nem sikerülnek, az alk nem írott gyarmati pártbeliek által a határozat megsemmisítése is kérhető lehetett volna. Igazolta van ugyanis az óvat alkalmával becsúszott 3 bizonyítvánnyal az, hogy a közgyűlés előtt napon az indítvány közösműre kitéve egyáltalán nemcsak hogy nem volt, de mintha azt a megyei főjegyző ér, ki egész délután, azt még délután is gyűlésben volt a ott hűbűbűbű tárgyakban előadhatók szerepelt, magáról hordotta és közösműre még maoktatlan sem tette ki, az indítvány betekintető sem volt.

A törvényellenesség azonban nemcsak a hivatkozott bizonyítványokkal van igazolva, hanem igazolatlan a főjegyző óráson világos kijelentése, hogy midőn felment az állandó választmányba, szorobát becsúszta az indítványt a jegyzői hivatalba közösműre ki nem tette, de igazolatlan a főispán ur állatkor, midőn a törvényérték a közgyűlés előtt konstatació.

Minthogy azonban a főispán kijelentése dacára, a szavazás elrendelése általánosan az ügyvezetőbizottságok közösműre tette a losonci párt törvényellenes alakban tárgyalni nem hajlandó, avakát bejelentette a választások mindannyian. A mint hírlapokból értesülünk, 171-en szavaztak az indítvány mellett. Mind állítják, hogy a névsorait szavazásánál mindenki nem volt ott, hanem neve mint „igazolt” szavazót feljegyeztették. Ámbar egy teremben, ha szabályrendelet ellenes legalább 100—150 nem bizottsági tag is jelen volt s hal az ellenorok kivonulásuk után teljesen hiányzott, megkérdhet, hogy jelen sem volt helyett is szavazhatott valaki, de azt ki kell emelnünk, hogy 404 megyebizottsági tagja van a megyének, tehát ha valószággal mindenki maga helyett szavazott is, még mind 233 szavazat lehetett ellene, mint fogva, ha a tárgyszorot kiáltották, még mindig több mint 60 szavazat többségük lehetett.

Mindenekelőtt fogva tiszteltelt alkirálatot azon kérelemmel járunk Excellenciát és közgyűlést Nógrád vármegye közgyűlésnek eljuttatott társasított határozatát megsemmisíteni.

Mely tiszteltelt Excellenciátok legalábbabb szolgái (következnek az alkirálatok).

Alaki tekintetben mindjárt feltűnhetik az, hogy a felelőzés „a végrehajtó-bizottság határozata folytán” adott be több aláírással, többeknek szóbeli megbízása folytán és a végrehajtó-bizottság névjegyzékével.

Ami a szóbeli megbízásokat illeti, ez a felelőzésnek egészen szokatlan eljárás. A felelőzést alá kell írni, vagy pedig azt az illetők meghatalmazásával ellátni. Ez nem történt meg.

A (losonci) szavazs végrehajtó bizottság névjegyzéke, mely a felelőzéshez csatolatott, oly neveket is tartalmaz, melyek közül többen a B-Gyarmat székhely mellett szavaztak. Hogy többeket ne hozunk fel, ilyen a gr. Forgách Antal örökösök egyik főtisztviselője: Welibik Károly szavazata, aki azt jelenti, hogy a tisztelt gróf család és annak tagjainak érzelme, ami érzelmeikkel azonosok. Ilyen Révay Sándor Szécsény város érdemes birájának szavazata is, mely Szécsény városának akaratát tolmácsolta. Stb. De vannak a névjegyzékben oly tagok is, akikről bizony tudjuk, hogy az ősi székhely mellett foglaltak állást, s ha nemis érvényesítették szavazatukat, a döntő percben velünk fognak tartani. Ilyen, hogy többeket ne említsünk: Balás Antal ur, a szécsényi gazdasági egyet főigazgató elnöke s közigazgatási bizottsági tag ur, aki méltó helyet fog elfoglalni a közigazgatási bizottságban.

Vannak továbbá ezen névjegyzékben számosan olyanok, kik a b-gyarmatiakkal és losonciakkal egyaránt rokonszenvet, miután tudták, hogy a székhely ugys Gyarmatra marad, nehogy innen vagy onnan megzabolásoknak legyenek kitéve, inkább nem szavaztak. — Ha azonban kenyértörésre kerül a dolog, a megzabolások és apprehenziókra való tekintet nélkül, — a mostani ősi székhely mellett fognak szavazni.

Hogy lehet tehát ilyen névjegyzéket a felelőzéshez csatolni, s egyesek elveivel ennyire visszaelni és port hinteni a világ, és a döntő forum szemébe?

A gyarmati pártiak által Szentgyörgy Pál és társai által beadott székhelyről indítvány közösműre tétele s a közzelettel helyessége és szabályszerűsége névze lapunk 22. számában már egy ízben elmondott nézetünket, — ahon most is ragaszkodunk, s azon reményben vagyunk, hogy éles látású kormányelnökünk gr. Szapáry Gyula ur ó nagyméltósága nem fogja magát e tekintetben senki által befolyásoltatni, hanem igenis, a törvény alapján állva, a fentebb egész terjedelmében közölt, tartalmában indokokkal saturált felelőzés elvetésével, — a vármegye törvényhatóságának szabályszerűen meghozott székhely ügyi határozatát jóvá fogja hagyni.

Mert egészen megkérdendő a hivatalos történet a felelőzésben az 1886. XXI. t. cz. 46. §-ának 3-ik be-

kezdésére, mert ezen §. csak arról beszél, hogy a vármegyében az állandó a felveendő tárgyak sorozatát legalább 8 nappal tartozik közölni. Ez megis történt. Ez ugyanezen törvény szerint indítványokat is lehet adni, melyek; ha az 70. §. szerint a közgyűlést megelőzőleg 24 órával beadták, s a főjegyző iródlájában vagy „in as alkalmas helyen közzelettel, okvetlenül tárgyalandók. Fizikai keptelenség tehát, hogy egy 24 órával előbb beadott indítvány — az állandó által a 46. §. szerint 8 nappal előbb közzelettel. — Ily 8-ra való hivatkozás tehát közel áll a rabulismushoz!

A közzelettel illetőleg a főjegyző egészen szabályszerűen járt el. — A főjegyző ez indítványt a közgyűlést megelőzőleg iródlájában közzelettel tette, aztán a törvény azon rendelkezése alapján, hogy az indítvány más alkalmas helyen is közzelettel, — bevitte a legalábbabb helyre, az állandó választmányba, a régi elfogadott és soha senki által sem kifogásolt gyakorlat szerint, hol ő az indítványt, mint az állandó választmányi referens, előadni tartozik. Hát hol legyen alkalmasabb helyen az indítványt, mint az állandó választmányban? mely nem zart, de nyílt ülés, s a hol bárki is előkérheti, mint azt, — ha jól emlékezzünk, — báró Rozner ur tette is. Nagyobb alkali hiba lett volna az, ha a főjegyző elhagyta az állandó választmányba, s az indítványt iródlájában hagyja.

Ily rosszul cizált törvényszakaszok és ily porforce keresett alkali hibák nemis illelnek oly férfiakhoz, mint akik ezt a szerencsétlen losonci mozgalom megindították.

De térjünk át a felelőzés azon, már valóban igaztalan és méltatlan soraira, melyek minket erőszakossággal vádolnak.

E tekintetben, határozottan mondhatjuk, hogy az erőszakot a losoncz-pártiak inscenizálták; mert nekik volt szükségük rá. A gyarmatiak törvényes joggal éltek, szabályszerűen kérve a szavazást, a mi a főispánnak a törvény szerint „el kell rendelni”. Hát mi szükségük lett volna a gyarmatiaknak erőszakoskodni? Hiszen a szavazás a táblát percekig mutatták az élnökégi emelvényről. A losoncziai elvároszása igazolja, hogy a szavazást nem akarták, tehát csakis ők követhették el az erőszakoskodást, hogy a szavazás meg ne történhesse, s nem a gyarmatiak, kik abban, hogy el fog rendelkezni a szavazás, bizonyosak lehettek, míg a losonczizak azt hitték vagy hiszik, hogy a szavazást az ő erőszakoskodásaik után a főispán talán el sem is rendeli. Azonban ezt főispánunkról fennlen nem is lehet, nem is szabad, a mint hogy azt el is rendelte. — Hogy a gyarmatiak a főispán közvetítő kérelme után is ragaszkodtak a szavazáshoz, ezt nevezi a felelőzés „erőszakoskodásnak”. Az ő szemérmükön nézve, jobb is lett volna a gyarmatiaknak ellátni a szavazást. Csak hogy akkor jó izűt kacsaghattak volna a losonczizak.

Hát miért hozták be vagy 80—90 embert a losonczizak, a gyarmatiak pedig vagy 200-at? Bizony nem is a kiűzött tárgyszorozat valamelyik részlete érdekében vagy ellene: de jól tudták, hogy „indítvány” lesz.

Nos! ha Gyarmat oly éhletlen marad, hogy nem mozog s az indítvány megküldik, bezeg lett volna „lapintatos vezetés, példás rendben lefolyt gyűlés. De hát az aritmetikában kétféle mindig több a négy. A kisebbség fájó sebláza, mely a felelőzésben végig van, nem argumentum; ezt a miniszter is fogja tudni mérlegelni. A felelőzés indokai egyébiránt haikus emberre vallanak, s ezért vízi a bíró eleibe fűjdamát. — A felelőzés azt is mondja, hogy a losonczizak, fenyegetések folytán elvároszoltak, mert a b-gyarmatiak a főispántól a szavazást kérészközlötték. Hát bizony ezzel a felelőzési indokkal nagyon kevés losoncziz embernek marad a szeme meg most is „ki nem nyílv.”

De ehez semmi közünk, legfeljebb részvételünk nyilvánítjuk irántuk. „Meglepetéssel — ugymond — nem lehet székházat áttenni, sem meg tartani”. Ez is az indokok közt van.

Hát, a nyílt támadás ellen való védekezés, annyi mint „meglepetés”? Hiszen hónapok óta fegyverkeznek a losonczizak. A gyarmatiaknak bizony kedvük szívtant „meglepetést” okozni, s belőltak a bizottsági tagok többséget. Nagyon naiv ellenség az, aki összes arzenáljának fegyverét kiállítja, hogy ő így meg úgy fog támadni, s mikor a megtámadandó fel védekezik, s kitönik, hogy a csatarendbe állított seregben kevés a fegyver, s csak a szó sok, akkor azt mondja, hát hiszen meglettünk lepre, azért vagyunk oly kevesen.

Ilyen indokokat a miniszter bizony aligha fog figyelembe venni.

Tudjuk, hogy a megyei határozat megsemmisítése végett a kisebbség a miniszterelnöknek mindent előkelt, de mi a vármegye nagy többségének nevében fordulunk Excellenciájához, gr. Szapáry Gyula miniszter elnök urhoz és kérjük őt, hagyja jóvá ezt a határozatot, s mentse meg Nógrád vármegyét a további egyenetlenségtől és a végromlásától.

Gazdászati.

A Szécsényi vidéki gazdasági egyet hó elején tartotta meg ez évi rendes közgyűlést.

Balás Antal elnök melegen üdvözöltvén a nagy számmal megjelent egyetli tagokat, az egyetli múlt évi működéséről tesz jelentést. Az egyetli 1890. érvben egy nagy gyűlést, 8 választmányi ülést és a szécsényi szőlős gazdák meghívása mellett egy értekezletet tartott a phylloxera elleni védekezés és gyümölcsfa tenyésztés érdekében, — tett két kirándulást: a szentkényegre való gyérítés gyakorlati bemutatása céljából és a szécsényi határban nagy mennyiségben jelentkező saskafaj tanulmányozása végett.

Az egyetli abbéli működésén felül, hogy a földmívelési érdekek terén felmerülő minden nevezetesebb mozzanatot megfigyel s azokat az okoskú gazdasági elveit szerint a kisebb gazdaságokban is népszerűsíteni és alkalmazásba venni törekszik, egyes ágakat különösen is felkarolt. Phylloxera gyentő fűcsenkődt szerzett be, hogy azt egyeseknek is használatára bocsátassa, —

elvben magává" tette az eszmét, hogy a hadsereg számára termények szállására alakult szövetkezetbe lép, a kivétel módjaitól kizárólagos egy szakköznevelő képezve feladatát. — Tömeges részvétel által emelte a tenyész kanczák és csikók jutalmazása czéljából a megyei tisztségviselők által Szécsényben rendezett verseny és a katonai pótlóváros ságerit; az előbbi 29 pályázó közül 16 nyert jutalmat, az utóbbi kilencz a vásárlottat 160—325 frtos áron. A szarvasmarha tenyésztés előmozdítása czéljából felvér simenthal bíkat szerzett be s folytatta a kísérleti felvét és olványos kert sikeres művelését, különösen a vidékre alkalmas cserési termények és kapás növények tanulmányozása és nemes gyümölcs fajok terjesztése czéljából, stb.

Megleg részvétel emlékszik meg Krista Janos egy-let tagnak a múlt évben történt elhunytáról, ki helyett azonban neje özvegy Krista Jánosné született Fehér Blanka ő nga. lépett a r. tagok sorába, növelvén ezek számát meg Balás Antalné szől. Károlyi Irén ő nga. mint rendes és Hatvani Deutch Károly ur mint alapító tag. Tiszteletbeli tagunk gr. Degenfeld Lajos ő nga. nagy lelkesedéssel választottat meg, kinek ezt az egy-let Balás Antal elnök vezetése alatt testületileg tolmácsoltak.

Az egy-let feladatát jóllehet meg a falusi gazda-körök létesítése körül kifejtendő buzgalmat.

Végül sajnálattal fejezte ki a fölött, hogy az egy-let 10 évi fennállásának betöltését követő eme nagy-gyűlésnek a körülményeknél fogva jubiláris jelleggel köcsönözni ez úttal nem lehetett, de annak talán már közelebb lehető megtartását helyezze kiállításba, a tagok-nak továbbra is kikérte eddigi tapasztalt buzgó támo-gatását, hogy egy-letünk erkölcsi és anyagi erőben gyarapodva, nem dicstelől lefelét tiz évszázadig még nagyobb sikerrel folytathassa.

Az elnök zájós eltelésével fogadott ezen jelentés irattalába helyezettlen rendeltetl.

Erre az évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság tette meg jelentését, melynek értelmében a felmennyvén a pénztárnok megadottát s elfogadottat az 1890. évre szóló költség-előirányzat 640 frt szűk-ségele ugyanannyi fedezetelt, valamint azon indítvány, hogy az egy-let ingóinak feltára újabb becsles szerint mielőbb vetessék fel.

Elnök új egy-let rendes tagokul bejelenti Eábián Gyula és Balás Barna urakat, a titkár pedig Huszár Antal megyeri földbirtokos urat. Örvendetes tudomásul vételelt.

Titkár jelenti, hogy a nm. földmívelésügyi mi-niszterium az 22506—IV. 12. számú rendeletben tenyész bíkák vásárlása czéljából az egy-letnek a kért 600 frt befektetési összegzet utalványozott. Halas közönettel fo-gadattatván, az összes iratok kiadattak Krivács Antal elnöknek, hogy az egy-let pótállás által 1200 forintnyi ezen alap készszer befektetése iránt véleményét adni sziveskedjék.

Kisebb érdekű folyó ügyek elintézése után a köz-gyűlés véget ért azzal, hogy Hoffmann Ignác egy-let tag indítványára Balás Antal elnök urnak az egy-let érdekében kifejtett lankadatlan, áldozatkész nagy buzgalmaért jegyzőkönyvileg köszönet nyilvánítottat.

A nagygyűlést a simenthal bíka megtekintése, majd talpraesett pohárköszöntésekkel fűszerezett társas ebéd követte Ennek végzetelt több érdekűdű egy-let tag Kálmán Sándor tag mehesztetl tekintette meg, mely habár csak egy év előtt rendeztetelt be, úgy a kapta-rak pontos mérteit, cseztent elhelyezése és osztályozása könnyű és tiszta kezelése, valamint a mérészeti eszkö-zök czélzserősége és hiánytalansága, nemkülönbön a működésben is bemutatott mécszapo gyakorlati szer-kezet által mintaszerűnek ismertetelt el.

A humoros közönség köréből*)

Lúcencz, jún. 12.

Ides szerkesztő barátom!

Nagy meglepetással olvastam Petyko Iurcs övi levelet — „Nadrági Lapa”-ban. Jo barát is elvárhatl volt egyszer elen-ség! — Ő mondja, hogy is vagyon harban isz panaszol? — Ő meg van öndes isz honvidé. — Milyen nagy blamáz ram néve, isz milyen öndesek isz örá néve meg van ez? Aztat meggyan bi-lem, hogy hivapja gramozot, mer azutóbb is nem ácsit. Ezzer gyútt ti kerényel Gritterre, a hol egy Petyko mindig legyen lité. Petyko már úgy napja sitta isz zabálta Gritterrel. Kerényel nem tudta Petyko ur szókát, ki isz szókát. — Ere egy Petyko felgórja isz ezveleis midja kerényelt. Larmara hogyn Gritter. „Coo tyje Pot-bonj” kider Gritter. — Ere kifaklja egy Petyko: „Nuz, a bedi som jo playtj!” isz csagyany nem flette semit, — mer nemzsa sember volt. Adir niták át Petykonak, mer aszeritö a kis potyát.

Hogy Iurcs honvidés volt, az is isz tudom. Együtt vá-tunk Hrenyuszként talorba, isz sobat ferbitatunk együtt. Da akor kütünk volt nagy egytirtis. A szótis is Nagy Pál szál-makimárz mondott ezzer, hogy magyar semberök küt akor van egytirtis, mikor kutyaság. Egytirtionak ala, hogy min-deki anyanyi akája. Da a múltá nicez pia. aszta nicez ferbi is nicez egytirtis.

Hád hogy meri nekem Petyko mondányi, hogy én vagyon harban isz panaszol? — Ez ragalom isz nagy becsletitirtis ilyen magyar világh! — Mer nem mondott nekem ezet akor, mikor volt Rach világh? — No pocskaj! — Míggyar fogtam fakert, fel-megy megant labantam föld-sírral, hogy jobban togyas ara-léni, ha kol, isz kütünk Gyarmatra. Gyarmaton mentam Par-kas kúshöz, ki hírt halotam, hogy nagy kriminalist. Parkas kú-sának igirtam, hogy adom neki azt a pinast, amit széklyére szántam, csig tantam meg tárcsnyasik ellit Petykót keztáryha dudalány. — A Parkas fíkal azt mondott, hogy ő nem vállalja kriminal-procezt, mert mint halot, edégyt komora azt határo-zott, hogy Petyko, az ukrutál síkal, álla megfegrebe alatt va-lami „nasivasi” egy mat. No ha isz van doloz, akor nem keltek egy grafkár so tobat szit, amir Petyko engem egy megcsodította egy becsletben, csig azt jegyztem meg Parkas kúshal, hogy ezet kelet róna hamaráb keztirtény isz kúphibálkál, miet Petyko nem lirt cikket, hogy kutunk vána, hogy amit Petyko lirt, az mind van nagy honvidés isz nem ez becsletitirtis alaja.

Halagtam Parkas kúshálit hákusa miet meggyas fell. Láttam gyenyeri meggyálit palotát, isz gondultam, hogy Petyko ezir a szip palotát mondott nekem (ránya szavakat, hogy híd vagyon „harban” isz „panaszol”, isz hogy 1848-ban nekem ki-szálkál: „Od hogy diato, a kutyakaj”.

Mikor így szomorón álltam: „Nógrád a kutyakaj”-fakódt betitköt, híd ezer valaki elkiált: „Jg a megye káj-j” — Míggyar át halotam hangokot, híd híd bismem valami

*) E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a Szerk.

hogy a lucenczai gyűlést meg. — Iszkir! fogtam megamot, aszta tam Zicaba, fogtam a sargot isz szikrot, egy repultum, miet a szicaiolyi aszák. Csig lüggyan aszaltam fel. Ő láto, hogy (ránya fakeros (p-ras, nagy savarban) aszaltir is ő rosa ge-biot kit gyarmot lirt (tátoal. Gondoltam, ez a hancvat isz cencel fakeros már megkaptá a maga peritöl Gyarmotul. Ha minden lucenczai anyit fog onan elisji, híd tekre meggy Gyarmot.

Lúcenczban elis doiga volt szendentes hírt elmondányi Fry Pál baratomnak, Lejcsinak, aki nagyon van naiv. Ez milygyar kibesallit egész várasnak, hogy

„Eliget a megyeháza (gyarmot, Felipitunk kezelteltas Lucenczban.”

Míggyar este — nagy ecrem — dispanket volt náa Danko Klamarítul.

Mikor másnap reggel begyakalva isz nagy jammerrel gyar-tam haza Pánika szókátul, látom keresedji boson oral egy pro-fesszor, aki boson szálja, hogy a gyarmoti szókátia nem igte el magát, csak az istálók, meg a aszala isz a enia, ami ot nem vada rendba.

Halok, hogy a doktor nagyon orlöt meggyálit (tának; már pakolta Lucenczra.

Halok, hogy lucenczai az gkai jarteshol csinalnak „Lu-cencz” várasnyit. A tót vármegyéből el vagy több, nem tosz nagy kibimbisget.

Valami Pállér urasag orlöt ki akor isz karnyi a szerkesztő urasagtal, hogy ő nem van a Zebulon. Szeglyha, hogy tudná a lenyi az? De hogy agyon ne ácsenit őt Lucenczban, híd csig bevalom, hogy nem ára lirta lehetot, de is.

Halok, hogy Beményi fíbrót romai papához meggy vesze-kelyi a lucenczaiak lelki szendentes.

Ha szerkesztő barátom még ezer olyan gorombaságokat isz becsletitirtitokat befogadja Petykótul, — színteny az nem írom több levélit. — Zdrav!

Prohaska Zebulon.

Postscriptum: A b-gyarmati szókátia alitál Tihanyi Ferencz ípote, a fia a tóttól megmentet. De hogy ki fog azt a lucenczaiak elen megvidemézit? — azt nem tudom.

Hírek és Különfelék.

Személyi hírek. Gróf Degenfeld Lajos főispánunk 6 méltósága f. hó 13-án érkezett Szóráról B-Gyarmatra, hol tegnap a közigazgatási bizottsági és több albizottság ülésén önkölt. — Mint értesülünk a főispán a székvárost ma reggel hagyja el. — A közigazgatási bizottsági tagok körül a tegnapi ülésen résztvettek: Balás Antal, Beniczky Árpád, Gr. György Ábrahám, Laszkary Gyula, br. Rozner Ervin, és Szakall Barna urak.

Biztatás. Tihanyi Ferencz vármegyeri főjegyzőnk, mint már egyszer jelezte, a nagy-kürtösi ev. egyház felügyelőjéül választottat meg. Tihanyi úr beigtatása a jövő vasárnap (június 22-én) ünnepélyesen fog végbe menni.

A Madách emlékgyűlés bizottság, június 8-án öltést tartott, melyen résztvettek: Scitovszky János alispán, mint a Madách emlékgyűlés bizottság elnöke, nm. Szon-tag Pál valóságos belső titkos tanácsos ur, Pajor Ist-ván, Komjáthy Anselm kir. tanácsos urak, Reményi Károly, Sztranyavszky Géza bizottsági tag urak és Hor-váth Danó bizottsági jegyző. — Elnök bejelenté, hogy Madách Imre arczképét Roskovics Ignác festőművész megküldte. A kiseremben ideiglenesen elhelyezett arcz-kép a bizottság tagjai által megcsenlételtetén, az telje-sen sikerültnek találtatott, úgy hogy az — a művészi kivétel tekintetben minden várakozásnak és igényeknek megfelel. Roskovics művésznöknek elismerést szavazott a bizottság s egyszersmind elhatározta, hogy a törvény-hatóság közgylését az arczkép ünnepélyes leleplezte-tése iránt megkeresi, s az ünnepély programjára nézve is javaslatot terjeszt elő. Ezersint a leleplezési diszköz-gylés f. év október hava első felében lenne megtar-tandó, arra a magyar tudományos akadémia, a Kis-faludy és Pótfő társaságok is meghívhatni fognak. A diszközgyűlést a b-gyarmati daleyelt hazafias dala előzi meg, ezután jön a főispáni megnyitó beszéd, majd Scitovszky János emlékbeszéde, melyet Pajor István alkalmi odaja követend. Végül az arczkép átvétele és átadása. A diszközgyűlést ugyancsak a b-gyarmati dal-egylet hazafias dala zárja be. Az ünnepély részleteit a törvényhatóság által kiküldött bizottság fogja rendezni. Ugyanezen ülésen mutattattak be a b-gyarmati polg-iszkola, losonczy fogynyműs és tanítóképzede növen-déki által készített pályaművek, melyek megbirálás végett Pajor István urnak adttak ki. E tárgyan ma délután fog a bizottság határozni a művek pályanyer-tessége és az ösztöndíjak megaplatása s kiosztása iránt. Ezen ülésre Madách Aladár ur is meghívottat.

A b-gyarmati dalégylet tegnapra külföldi dalestélyét, a nedves és bizonytalan időre való tekintettel, most következő szombatra június 21-re halasztotta el. Ismé-telve felhívjuk inportáló közönségünket ezen jótékony cél és táncszal egybekötött s igen élvezetesnek ígér-kező estély felkarolására. Barth földtőlhelyisége az es-tély alkalmából díszesen lesz berendezve.

A b-gyarmati fakeros: társit egy-let tagjai a folyó június 8-án a szélyi (Sósár) fűrdőbe kirándulást ren-deztek, kikhez a szélyi hasonylelet tagjai is csatlá-koztak, s így egytessen pontban reggel 6 órakor gya-log indultak a kies fűrdőbe, hova későbbben a nándori túzóttól egy-let is a parancsnok élen 12 taggal megjelent. A szécsényi túzóttól által terbe vett ezen kirándulás a rossz időjárás miatt elmaradt, 1 órakor társasbéd volt, melyen 45-en vettek részt. A délutáni órákban igen érdekes és szórakoztató mulatságok rendezettek, így a többi között párbaj a vízfeszekendő sugárcsöveivel. Dacára annak, hogy a nem túzóttól közönség ré-széről csekély érdeklődés tanúsítottat, mi miatt csakis a rossz időjárás okhollat, a kún levők, kivéren a nándori túzóttól 2 órákig ismertelen okból eltávoztak, a késő esti órákig kedélyesen folytottak az időt.

Török Zoltán, losonczy város polgarmestere, Losoncz város f. évi jún. 4-ki közgylésének határozata ér-telmében, igazolt jogainál fogva, a városi polgárok közé felvételelt.

A losonczy székhely ügyi köldöttség gr. György Áb-rahám öngyarmatióságának vezetése mellett, — mint érte-sülünk — e heten jarta be Bpestben a minisztereket.

Tízvessy B-Gyarmaton. F. hó 11-én d. u. 3 órakor

rémhír futotta be a várost. „Eg a-megyei háza” bang-zott mindenfelé. Ezen borzasztó hírre csakhamar össze szaladt a lakosság; a toronyór tőzjelzése ismét bekele-dett, úgy hogy a túzóttólak kironálása, nem volt valami nagyon gyors. Ezen sajnos körülmény és költő-nösen a veszély áttekintése nélkül rendszertelen műkö-dés sok meggyezésre szolgált okul. A tőz a mértékhi-telositó helyiségben tört ki, hol hordokalt cimenttőzrak. Széles idő leven, a lángok két irányban csaptak szét, egyrészt az istállók felé, másrészt az asztalos műhely felé. Az istállókhoz közel álló kis-megyei háza régi korbadi tetőzete nagy veszélyben forgott; mert ha ez lángot kap, a kis-megyei háza menthetlenül porig ég, sőt a nagy-megyei háza épület is csak nagy közdelem mellett lett volna megmenthető. A f-ezvecs mihely felé harapozó láng-tenger nagy pusztítással folyt tiz utját Plachy János ur házától, melynek megmentését mindent elkövettek, de hazatalan volt minden igyekezet, — az is a lángok martaléka lett. Hogy a kis-megyei háza nem fogott tűzet, az főleg Tihanyi Ferencz főjegyzőnknek köszönhető, ki felsimervén a veszély nagyságát, minden erőt oda össz-pontosított, s nemcsak vezényelte az oltást, hanem maga is részt vett abban. Az asztalos műhelyben Molnár Jázsef vállalkozó kárára roppant nagy pusztítást tett a tőz, mert nemcsak az asztalos faanyag, de az onnan ki nem hurcolható készmunkák, (a honvédaklanya ajtó és ablak fái) nagy részben elégett, úgy hogy a kár több ezer frtra rug. (Elégelt a Madách arczkép kerete is, mely oda kijavítás végett küldetett.) A város apraja nagya, sőt fiatal hölgyek is résztvettek az oltásban. Eleinte nagy volt a vízhány, de városbírák és rendőrtanácsosunk érteles intézkedéseiről folytán — később több is volt a víz, mint kellett. A kir. ügyészcsz részéről (dr. Meisner Ferencz távollétében) dr. Megyeri István ügyész házas terékenységet fejtett ki. Először is a kintlévő segény-czektet bevezette, s csak 30 idevalói segényczet bocsá-tott ki az oltáshoz. A börtönben lázadással zajmált de Megyeri azt is lecsendesítette. A börtön tetején több túzóttól örködött. A túzóttól egész 7 óráig működ-ött, míg a tőz utolsó szikráját eloltották. Scitovszky Já-nos alispánunk Marczaliban hivatalos eljárásban volt, s csak este jött haza a tőz után.

A „Paula ut. Városi” nevezett igralmas nővérek vezetése alatt herczeg-prímás leányintézetben az 1889—90-diki tanévről a nyilvános zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani: június 25-én délelőlt az I. és II. osztályban, délután a III. osztály-ban; 26-án a IV. V. és VI. osztályban; A vizsgálatok reggel 8, és délután 2 és fél órakor veendik kezdőtől, melyekre a t. cz. szűkölt és tanügy barátokat ezennel tisztelettel meghívja az intézeti előjáróság.

Vizsgák. A b-gyarmati polg. isk. 1889-90. tanévi vizs-gáinak sorrendje, június 16-án reggel az I. leány osz-tályban, d. u. 11-ban, 17-én reggel a III. leány osztály-ban, d. u. a. IV-ben és a leányok tornavizsgája, 18-án reggel az I. fiú osztályban, d. u. 11-ban, 19-én reggel a III. osztályban, d. u. a. IV-ben, 20-án reggel az V. és VI-ban. 21-én reggel latin, francia és hitlan vizsga, d. u. 4-kor ének és 5-kor torna vizsga, 22-án reggel Rák-mágán vizsgája, 24-én reggel leányok magán vizsgája. 29-én vasárnap délelőlt 10 órakor évszáró önnep. — A helybeli állami elemi iskolán az évszáró vizs-gálatok a következő rendben fognak megtartani: június 20-án a nagy osztály vizsgálat, külön tantermeikben, d. u. ének és torna vizsgálat. 21-én a hittani vizsgálat, tok, 22-én d. e. 9 órakor záruőnnep. A vizsgálatok d. e. 8 órakor, a tornavizsgák d. u. 4 órakor kezdők-jek. A magánatutok vizsgálati és p. II. osztálybelieké-jun. 25-én IV. osztálybelieké-jun. 26-án d. e. 9 óra-kor lesznek. Ezen időn túl magán vizsgálatok csak augusztus utolsó két napjában lesznek megtarthatók. — A b-gyarmati iparos iskolában az 1889—90-ik tanévi zárvizsgák f. évi június 15-én d. u. 2 órakor; — a r. kath. elemi isk. (nemzeti) iskolában pedig június hó 19-én d. e. tartatnak meg, melyre a szűkölt és tanügy barátok ezennel meghívhatnak.

Isz igazgatóság.

A cz. kr. stáb. Adal birtokló társulat szoba buto-rokat és egész házi berendezéseket igen olcsó és leszá-lított árkú mellett biztosít. Hogy mennyire szűköse-e a házi berendezést és egyéb ingóságokat is biztosítási tanúsítja a legutóbbi helybeli túzeset, hol dacára a tapasztalt padlásoknak még a műhelyekbe és szobákba is behatolt a tőz; leginkább ajánljuk tehát: a 29 millió frt biztosítékot nyújtó Adrial biztosító társulatot, mely-nek élen báró Podmanizsky Frigyes áll.

Csiga veszély legilletkezőbb helyről nyert értesülő-sünk szerint, eddig nem fenyegeti a szécsényi határt. A múlt évben olasz beszké (Caloptenus szalicis) sáská-fajjal elvezett terület bejárásából és megkutatásából ugyan is kiderült, hogy e területen peték lerakva nincsenek, annál kevésbébb találtatott az állat áldozai, mi arra en-ged következtetést vonni, hogy a múlt évben — való-szinűleg-vihar által — ide-cipelt tovarserget elég korán és gyökeresen irtottat ki arra, hogy elszaporodásának gát veltessék.

Nyilvános számadás. A b-gyarmati művelődő mántársulat f. évi május hó 29-án tartott ülésének bir. jegyzőide: Szakall Barna főjegyzőnk az ülésen közgylésen bejárta, határozatát 1890. évi-június hó 25-én d. e. 9. óráig a kir. törvényszék 10 szobá-ban iratla, melybe kiküldetett. Mely határozata a közgylésnek tagjai, meg-pedig azok is a kik az az idős végeit külön nem küldetett, s a gylés határozatát az elmaradásuk az idézett rendeletben megál-lított következményeire, ezennel idézetek.

A b-gyarmati kir. tszak 1890. évi május hó 24-én

HORVÁTH DANÓ,
felöltő szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

2006—1890 az.

Hirdetmény

A Megyeri közönségben gyakorolt hatalmóról jogit megállapított háttalanitki-csagyor vonatkozásig az 1889. évi 43596. számú igaz-sággyarmati rendelet 9. §-a 10. §-a által megengedett megkövetelése a szigonyok tárgyalkozó határozatát 1890. évi-június hó 25-én d. e. 9. óráig a kir. törvényszék 10 szobá-ban iratla, melybe kiküldetett. Mely határozata a közgylésnek tagjai, meg-pedig azok is a kik az az idős végeit külön nem küldetett, s a gylés határozatát az elmaradásuk az idézett rendeletben megál-lított következményeire, ezennel idézetek.

A b-gyarmati kir. tszak 1890. évi május hó 24-én

